

TRANSPORTO PRIEMONIŲ VALDYTOJŲ CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS SAVANORIŠKOJO DRAUDIMO TAISYKLĖS (ERGO LIETUVA, TPVCASDT-2012) NR. 048

*Patvirtinta ADB „ERGO Lietuva“ Generalinio direktoriaus 2012-05-30 įsakymu Nr. 81.
Galioja nuo 2012-07-01*

1. Bendrosios sąvokos	4
2. Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės savanoriškojo draudimo suteikiama apsauga	5
3. Nedraudžiamieji įvykiai	6
4. Draudėjo prašymo sudaryti draudimo sutartį forma ir turinys	7
5. Draudimo sutarties galiojimo terminai	8
6. Draudimo sutarties galiojimo teritorija	9
7. Draudimo sumos ir įmokos	10
8. Draudimo sutarties nutraukimas ir pasibaigimas	13
9. Žalos nustatymo ir išmokos mokėjimo tvarka	14
10. Draudiko teisių ir pareigų pagal draudimo sutartį perdavimo kitam ar kitiems draudikams tvarka	15
11. Atsakomybė už draudimo Taisyklių pažeidimus	17
12. Baigiamosios nuostatos	19

1. BENDROSIOS SĄVOKOS

- 1.1. **Draudėjas** – asmuo, kuris kreipėsi į draudiką dėl draudimo sutarties sudarymo ar kuriam draudikas pasiūlė sudaryti draudimo sutartį, arba kuris sudarė draudimo sutartį su draudiku.
- 1.2. **Draudikas** – ADB “ERGO LIETUVA”.
- 1.3. **Draudimo taisyklės** – draudiko parengtos standartinės draudimo sutarties sąlygos, kurios yra neatskiriama draudimo sutarties dalis (toliau – Taisyklės).
- 1.4. **Draudimo išmoka** (toliau – išmoka) – draudiko mokama nukentėjusiam trečiajam asmeniui pinigų suma arba kita sutarta išmokos mokėjimo forma, skirta žalai asmeniui, turtui ir (ar) neturtinei žalai atlyginti.
- 1.5. **Draudžiamasis įvykis** – įvykis, kurio metu teisėtai valdant ar naudojant draudimo sutartyje nurodytą transporto priemonę padaroma žala nukentėjusiajam trečiajam asmeniui ar jo turtui, kai pagal deliktinę civilinę atsakomybę reglamentuojančius teisės aktus apdraustos transporto priemonės valdytojas atsako už padarytą žalą.
- 1.6. **Nedraudžiamasis įvykis** – įvykis, kuriam įvykus draudikas nemoka draudimo išmokos.
- 1.7. **Numatomas draudimo laikotarpis** – laikotarpis, nurodytas draudimo liudijime. Jei draudimo liudijime nenurodyta kitaip, numatomas draudimo laikotarpis yra 12 (dvylika) kalendorinių mėnesių. Tuo atveju, kai draudėjas tinkamai įvykdo pareigą sumokėti visą ar pirmą draudimo įmoką, numatomas draudimo laikotarpis sutampa su draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu.
- 1.8. **Eismo įvykis** – įvykis kelyje, viešose arba privačiose teritorijose, kurio metu, judant transporto priemonei, žuvo ar buvo sužeista žmonių, sugadinta ar apgadinta bent viena transporto priemonė, kroviny, kelias, jo statiniai ar bet koks kitas įvykio vietoje buvęs turtas.
- 1.9. **Draudžiamąjį įvykio žalą** (toliau – žala) – draudžiamąjį įvykiu metu padaryta žala nukentėjusio trečiojo asmens turtui, nukentėjusiam trečiajam asmeniui ir (ar) neturtinei žala arba žala, kuri atsirado vėliau kaip draudžiamąjį įvykiu padarinius.
- 1.10. **Neturtinė žala** – asmens fizinis skausmas, dvasiniai išgyvenimai, nepatogumai, dvasinis sukrėtimas, emocinė depresija, pažeminimas, reputacijos pablogėjimas, bendravimo galimybių sumažėjimas ir kitos piniginės išraiškos neturinčios pasekmės, atsiradusios dėl padarytos per draudžiamąjį įvykių žalos asmens sveikatai ar dėl asmens gyvybės atėmimo.
- 1.11. **Transporto priemonės valdytojas** – asmuo, nuosavybės, patikėjimo, nuomos, panaudos ar kitokiu teisėtu pagrindu valdantis ir (ar) naudojantis transporto priemone.
- 1.12. **Nukentėjęs trečiasis asmuo** – asmuo, kuriam draudžiamąjį įvykiu metu padaryta žala ir kuris šių Taisyklių nustatyta tvarka turi teisę kreiptis dėl žalos atlyginimo. Draudėjas, transporto priemonės savininkas ar valdytojas bei jų šeimos nariai nelaikomi nukentėjusiais trečiaisiais asmenimis.
- 1.13. **Šeimos nariai** – draudėjo, transporto priemonės savininko ar valdytojo sutuoktiniai arba kartu gyvenantys bendro ūkio siejami nesusituokę asmenys, nepilnamečiai vaikai (įvaikiai), tėvai (įtėviai), senoliai, broliai, seserys, pilnamečiai vaikai (įvaikiai), jų sutuoktiniai (sugyventiniai), vaikaičiai, jei jie turi bendrą ūkį su draudėju, transporto priemonės savininku ar valdytoju.
- 1.14. **Žala nukentėjusiam trečiajam asmeniui** (toliau – žala asmeniui) – žala nukentėjusio trečiojo asmens sveikatai ir (ar) žala, atsiradusi dėl gyvybės atėmimo. Žalos asmeniui dydis nustatomas įstatymų nustatyta tvarka.
- 1.15. **Žala nukentėjusio trečiojo asmens turtui** (toliau – žala turtui) – nukentėjusio trečiojo asmens turtui padaryta žala. Žalos turtui dydis nustatomas įstatymų nustatyta tvarka.
- 1.16. **Didelis neatsargumas** – asmens elgesys, pasireiškiantis veikimu ir/ar neveikimu, neatitinkantis minimalių atsargumo ir dėmesingumo reikalavimų.
- 1.17. Kitos šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos atitinka Draudimo įstatyme, Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatyme ir Saugaus eismo automobilių keliais įstatyme vartojamas sąvokas.

2. TRANSPORTO PRIEMONIŲ VALDYTOJŲ CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS SAVANORIŠKOJO DRAUDIMO SUTEIKIAMA APSAUGA

- 2.1. Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės savanoriškojo draudimo sutartimi pagal joje numatytas sąlygas yra suteikiama draudimo apsauga, viršijanti transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo suteikiamos draudimo apsaugos apimtį. Šia sutartimi draudimo apsauga nėra suteikiama įvykiams, kurie pagal transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomąjį draudimą laikomi nedraudžiamaisiais.
- 2.2. Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės savanoriškojo draudimo sutartimi (toliau – draudimo sutartis) apdraudžiama draudimo sutartyje nurodytą transporto priemonę naudojančių valdytojų civilinė atsakomybė dėl žalos padarymo, išskyrus šių Taisyklių 3 punkte numatytus nedraudžiamuosius atvejus.
- 2.3. Išmoka šių Taisyklių nustatyta tvarka mokama dėl nukentėjusiems tretiesiems asmenims padarytos žalos, kai už žalą atsakingiems asmenims valdant ar naudojant (toliau – naudojant) transporto priemonę atsiranda civilinė atsakomybė.
- 2.4. Pagal transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės savanoriškojo draudimo sutartį gali būti atlyginama neturtinė žala, jei tai aiškiai įvardinta draudimo sutartyje.
- 2.5. Šių Taisyklių nustatyta tvarka draudikas nemoka išmokos dėl žalos padarymo atsakingam už žalos padarymą valdytojui ar jo šeimos nariams, jo naudojamai transporto priemonei ir joje esančiam turtui bei kitam tos transporto priemonės draudėjo ar savininko bei jų šeimos narių turtui.

3. NEDRAUDŽIAMIEJI ĮVYKIAI

- 3.1. Nedraudžiamaisiais įvykiais, už kuriuos draudimo įmonė nepri valo mokėti draudimo išmokų, laikomi įvykiai, kurie atsiranda:
 - 3.1.1. kai transporto priemonė naudojama atlikti veiksmus, kurių atlikimui ji nėra pritaikyta, arba naudojama nesilaikant transporto priemonės gamintojo nustatytų eksploataavimo taisyklių;
 - 3.1.2. kai transporto priemonė buvo remontuojama; atliekama jos techninė priežiūra ar aptarnavimas; keičiama transporto priemonės komplektacija ar jos dalys;
 - 3.1.3. jei įvykiu metu transporto priemonė buvo techniškai netvarkinga; šių Taisyklių prasme transporto priemonė laikoma techniškai netvarkinga, kuomet ją naudoti draudžia teisės aktai. Ši išlyga netaikoma, kuomet apdraustos transporto priemonės techninė būklė neturėjo įtakos draudžiamąjį įvykiu kilimui;
 - 3.1.4. dėl gaisro, kai apdraustoje transporto priemoneje arba šalia jos buvo naudojamas atviros ugnies šaltinis bei kiti prietaisai, kuriuos yra draudžiama naudoti pagal transporto priemonės eksploatacijos taisykles arba kai nebuvo laikomasi priešgaisrinės saugos taisyklių reikalavimų;
 - 3.1.5. kai apdrausta specialios paskirties transporto priemone vykdoma veikla, kuriai transporto priemonė yra skirta (pavyzdžiui: autokranas, autokopėčios, autobokštėlis, gaisrinis automobilis, miškovežis ir pan.);
 - 3.1.6. kai transporto priemonė valdoma neteisėto valdytojo;
 - 3.1.7. apdraustos transporto priemonės valdytojui neturint teisės vairuoti tos kategorijos transporto priemonę;
 - 3.1.8. kai apdraustos transporto priemonės valdytojas pasišalino iš įvykiu vietos;
 - 3.1.9. kai transporto priemonė dalyvauja bet kokio pobūdžio važiuose, kuriuose siekiama kuo didesnio greičio, kliūčių įveikimo ir/arba reikalaujama ypatingo vairavimo meno, taip pat kai transporto priemonė naudojama mokymui vairuoti;
 - 3.1.10. dėl darbo režimo ar darbo saugumo reikalavimų, numatytų Lietuvos Respublikos teisės aktuose, pažeidimo;
 - 3.1.11. kai transporto priemonė eksploatuojama ne kelių eismui skirtose teritorijose arba nedalyvavo kelių eisme: buvo garaže, remonto

dirbtuvėse, kitoje ne kelių eismui skirtoje vietoje, buvo naudojama darbams ne keliuose;

3.1.12. kai transporto priemonė buvo valdoma neblaivaus, apsvaigusio nuo vaistų, narkotinių ar kitų svaigiųjų medžiagų valdytojo, taip pat kai pastarasis vartojo alkoholį ar kitas svaigiąsias medžiagas po eismo įvykio iki jo aplinkybių nustatymo arba vengė neblaivumo ar apsvaigimo patikrinimo; šių Taisyklių prasme neblaivumas ir apsvaigimas suprantamas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytą tvarką;

3.1.13. kai transporto priemonės valdytojas, naudodamas transporto priemonę, nepakluso kelių policijos ar kitų kompetentingų institucijų pareigūnų reikalavimams;

3.1.14. dėl transporto priemonės savininko ir/ar valdytojo didelio neatsargumo;

3.1.15. kai draudžiamasis įvykis organizuojamas tyčia ar transporto priemonė naudojama nusikalstamiems veiksams atlikti;

3.1.16. dėl žemės drebėjimo, radiacijos, branduolinės energijos poveikio;

3.1.17. kai bet kokia žala, nuostoliai ir išlaidos yra tiesiogiai ar netiesiogiai sąlygotos arba susijusios su sekančiais įvykiais, neatsižvelgiant į tai, kad žalos, nuostolių, išlaidų atsiradimui ar jų dydžiui galėjo turėti įtakos kitos priežastys ir aplinkybės:

3.1.17.1 karas, invazija, agresija, priešiški užsienio jėgų veiksmai, karinio pobūdžio veiksmai (nepriklausomai nuo to, ar buvo paskelbtas karas, ar ne), pilietinis karas, maištas, revoliucija, sukilimas, vidaus neramumai, pasiekę sukilimo, karinės arba neteisėtos jėgos panaudojimo mastą, o taip pat streikas, lokautas, valdžios ar valdžios institucijų nurodymai ir/ar veiksmai;

3.1.17.2 bet kokio pobūdžio teroristiniai aktai (terorizmas).

3.1.17.3 Pagal šią išlygą taip pat neatlyginama žala, nuostoliai arba išlaidos, tiesiogiai ar netiesiogiai sukeltos arba susijusios su reagavimu, kelio užkirtimu ar nuslopinimu 3.1.17.1 ir 3.1.17.2 punktuose nurodytų veiksmų ir įvykių ar bet kokių kitu būdu susiję su 3.1.17.1 ir 3.1.17.2 punktuose nurodytais veiksmiais ir/arba įvykiais.

3.2. Be šių Taisyklių 3.1 punkte išvardintų atvejų pagal transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės savanoriškojo draudimo sutartį taip pat nėra atlyginama:

3.2.1. žala, kuri atlygintina pagal transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutartį;

3.2.2. žala kartu važiuojantiems asmenims, kurie yra transporto priemonės bendrasavininkiai, teisėti valdytojai ar šeimos nariai;

3.2.3. žala, patiriama netekus grynųjų pinigų, bižuterijos, juvelyrinių bei meno dirbinių, vertybinių popierių, dokumentų, filatelijos, numizmatikos ar panašių rinkinių arba daiktų;

3.2.4. žala dėl draudimo sutartyje nurodytos transporto priemonės sugadinimo, sunaikinimo ar netekimo ar ja gabenamų daiktų sugadinimo, sunaikinimo ar netekimo;

3.2.5. žala dėl apdrausta transporto priemone velkamos (buksyruojamos) transporto priemonės sugadinimo, sunaikinimo ar netekimo, joje esančių asmenų sužalojimo ar ja gabenamų daiktų sugadinimo, sunaikinimo ar netekimo;

3.2.6. žala dėl transporto priemonės valdytojo sutartinių įsipareigojimų neįvykdymo arba netinkamo vykdymo;

3.2.7. dėl gamtinei aplinkai padaryto poveikio kylančios žalos žmonėms (jų sveikatai ar gyvybei) arba daiktams, kurį (poveikį) sąlygoja pervežamas pavojingas kroviny.

4. DRAUDĖJO PRAŠYMO SUDARYTI DRAUDIMO SUTARTĮ FORMA IR TURINYS

4.1. Prieš sudarydamas draudimo sutartį, draudėjas privalo suteikti draudikui jo prašomą teisingą informaciją ir pateikti dokumentus, būtinus draudimo sutarčiai sudaryti.

4.2. Draudėjo prašymas sudaryti draudimo sutartį gali būti pateikiamas žodžiu. Draudikui pareikalavus, draudėjas prašymą sudaryti

draudimo sutartį pateikia raštu. Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės savanoriškojo draudimo sutarčiai sudaryti draudėjas nurodo pageidaujamos apdrausti transporto priemonės tipą, markę, modelį, valstybinį numerį, identifikacijos numerį, variklio darbo tūrį ir galingumą, draudimo laikotarpį ir teritoriją, draudimo sumas ir rizikas, kurias pageidauja apdrausti transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės savanorišku draudimu, bei privalo suteikti draudikui visą žinomą informaciją apie aplinkybes, galinčias turėti esminės įtakos draudžiamąjį įvykio atsitikimo tikimybei ir šio įvykio galimų nuostolių dydžiui (draudimo rizikai), jeigu tos aplinkybės nėra ir neturi būti žinomos draudikui. Raštu pateiktą prašymo originalas įteikiamas draudikui. Draudikui pareikalavus draudėjas privalo pateikti apžiūrai transporto priemonę, nurodomą draudimo sutartyje.

4.3. Draudėjas atsako už sudarant draudimo sutartį raštu ar žodžiu pateikiamų duomenų teisingumą. Sudarius draudimo sutartį, raštu pateiktas prašymas laikomas sudėtine draudimo sutarties dalimi. Jeigu po draudimo sutarties sudarymo nustatoma, kad draudėjas suteikė draudikui žinomai melagingą informaciją apie aplinkybes, galinčias turėti esminės įtakos draudimo rizikai įvertinti, tai draudikas turi teisę reikalauti pripažinti draudimo sutartį negaliojančia, išskyrus atvejus, kai aplinkybės, kurias draudėjas nuslėpė, išnyko iki draudžiamąjį įvykio ar neturėjo įtakos draudžiamajam įvykiui.

4.4. Jei tas pats ar kitas draudėjas su vienu ar skirtingais draudikais sudarė kelias tos pačios transporto priemonės transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės savanoriškojo draudimo sutartis (dvigubas draudimas), tai įvykus draudžiamajam įvykiui draudimo išmoka pagal kiekvieną draudimo sutartį yra mokama proporcingai jose nurodytoms draudimo sumoms taip, kad bendra draudimo išmokų suma neviršytų viso žalos dydžio.

5. DRAUDIMO SUTARTIES GALIOJIMO TERMINAI

5.1. Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės savanoriškojo draudimo sutartis sudaroma draudimo sutartyje nurodytam laikotarpiui.

5.2. Atskirame draudiko rašte gali būti nurodoma, kad draudikas suteikia draudėjui laikinąją draudimo apsaugą, kol nėra baigtas rizikos įvertinimas arba nėra iki galo susitarta dėl draudimo įmokos dydžio. Laikina draudimo apsauga pasibaigia nuo to momento, kai draudikas nustato draudimo riziką, kai šalis susitaria dėl draudimo įmokos dydžio arba nuo momento, nurodyto draudiko rašte. Laikinos draudimo apsaugos galiojimo laikotarpiu taikomos visos šių Taisyklių nuostatos, reglamentuojančios draudėjo ir draudiko statusą bei draudimo apsaugos apimtį. Nesudarius draudimo sutarties, laikina draudimo apsauga yra laikoma negaliojančia nuo pat pirmos jos suteikimo dienos ir draudikas nėra įpareigotas mokėti draudimo išmokas už įvykius atsitikusius laikinos draudimo apsaugos laikotarpiu.

5.3. Draudėjui mirus, iš draudimo sutarties atsiradusios draudėjo teisės ir pareigos pereina jo įpėdiniams (teisių perėmėjams), jei tai įmanoma pagal sutarties prigimtį, įstatymus ir turinį.

5.4. Pardavus apdraustą transporto priemonę arba kitokiu pagrindu pasikeitus apdraustos transporto priemonės savininkui, taip pat išperkamosios ar veiklos nuomos atveju pasikeitus nuomininkui, teisės ir pareigos pagal draudimo sutartį pereina naujajam transporto priemonės savininkui, jeigu buvęs arba naujasis transporto priemonės savininkas raštu pranešė draudikui apie nuosavybės teisės perėjimą per 48 valandas nuo transporto priemonės savininko pasikeitimo momento ir draudikas turėjo galimybę įvertinti naujojo transporto priemonės savininko draudimo riziką. Nepranešus draudikui apie transporto priemonės pardavimą arba savininko, nuomininko (išperkamosios ar veiklos nuomos atveju) pasikeitimą, draudikas turi teisę nemokėti draudimo išmokos.

5.5. Išmokėjus draudimo išmoką dėl nuostolių, mažesnių už draudimo sumą, draudiko prievolė lieka galioti iki draudimo sutarties galiojimo laikotarpio pabaigos likusiai draudimo sumos daliai. Draudikui išmokėjus draudimo išmoką ar išmokas, kurių bendra suma lygi draudimo sumai, draudiko prievolės pagal transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės savanoriškojo draudimo sutartį pasibaigia.

6. DRAUDIMO SUTARTIES GALIOJIMO TERITORIJA

6.1. Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės savanoriškojo draudimo apsauga galioja draudimo sutartyje nurodytoje teritorijoje.

7. DRAUDIMO SUMOS IR ĮMOKOS

7.1. Draudimo suma.

7.1.1. Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės savanoriškojo draudimo sumos nustatomos sutarties šalių susitarimu.

7.1.2. Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės savanoriškojo draudimo sutartimi neatlyginama žala, kuri atlyginama pagal transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutartį.

7.1.3. Išmokėjus draudimo išmoką dėl nuostolių, mažesnių už draudimo sumą, draudiko prievolė lieka galioti iki draudimo sutarties galijimo laikotarpio pabaigos likusiai draudimo sumos daliai.

7.2. Draudimo įmokų dydžius nustato draudikas.

7.3. Draudimo sutarties įsigaliojimo ir įmokos mokėjimo tvarka:

7.3.1. Visais atvejais draudimo sutarties įsigaliojimas yra siejamas su visos ar pirmos draudimo įmokos sumokėjimu, t.y. draudimo sutartis įsigalioja tik po to, kai draudėjas sumoka visą ar pirmą draudimo įmoką, neatsižvelgiant į tai, ar draudimo sutartyje numatyta, kad visa ar pirma draudimo įmoka privalo būti sumokėta sutarties sudarymo dieną, ar sutartyje yra numatytas vėlesnis visos ar pirmos draudimo įmokos sumokėjimo terminas:

7.3.1.1 Jei draudimo sutartyje yra numatyta, kad visa ar pirma draudimo įmoka privalo būti sumokėta draudimo sutarties sudarymo dieną, ir draudėjas tinkamai įvykdo prievolę mokėti draudimo įmoką (t.y. nurodytu terminu ir mokėjimo būdu sumoka visą ar pirmą draudimo įmoką), tai draudimo sutartis įsigalioja nuo sutartyje nurodyto numatomo draudimo laikotarpio pradžios dienos ir valandos, o draudimo apsauga yra taikoma tik po draudimo sutarties įsigaliojimo įvykusiems draudžiamiesiems įvykiams.

7.3.1.2 Jei draudimo sutartyje yra numatyta, kad visa ar pirma draudimo įmoka privalo būti sumokėta vėliau nei draudimo sutarties sudarymo dieną, ir draudėjas tinkamai įvykdo prievolę mokėti draudimo įmoką (t.y. nurodytu terminu ir mokėjimo būdu sumoka visą ar pirmą draudimo įmoką), tai draudimo sutartis įsigalioja nuo draudimo įmokos sumokėjimo momento, o draudimo apsauga yra taikoma ir draudžiamiesiems įvykiams, apie kuriuos draudimo sutarties šalys nežinojo sudarydamos draudimo sutartį, įvykusiems nuo sutartyje nurodytos numatomos draudimo laikotarpio pradžios dienos ir valandos iki sutarties įsigaliojimo momento (t.y. draudimo apsauga yra taikoma retroaktyviai).

7.3.1.3 Jei draudėjas sumoka visą ar pirmą draudimo įmoką, praleidęs draudimo sutartyje numatytą įmokos sumokėjimo terminą, tai neatsižvelgiant į tai, ar draudimo įmoka privalėjo būti sumokėta sutarties sudarymo dieną, ar sutartyje buvo numatytas vėlesnis jos sumokėjimo terminas, draudimo sutartis įsigalioja tik nuo 3 kalendorinės dienos, einančios po draudimo įmokos sumokėjimo, 00 valandų, o draudimo apsauga yra taikoma tik po draudimo sutarties įsigaliojimo įvykusiems draudžiamiesiems įvykiams.

7.3.1.4 Visais šių Taisyklių 7.3.1 punkte numatytais atvejais draudimo apsauga pradedama taikyti ne anksčiau, nei draudimo sutartyje nurodyta numatomo draudimo laikotarpio pradžia.

7.3.2. Draudėjas gali pasirinkti draudimo įmokos mokėjimo būdą - mokėti metinę draudimo įmoką iš karto arba dalimis. Jei pasirenkamas draudimo įmokos mokėjimas dalimis, tai priklausomai nuo mokėjimo būdo draudimo įmokos dalims gali būti taikomas draudimo įmokos priedas.

7.3.3. Jeigu sutarta metinę draudimo įmoką mokėti dalimis, tai:

7.3.3.1 po pirmosios draudimo įmokos dalies visos kitos įmokos laikomos atidėtomis draudimo įmokos dalimis, nes jų mokėjimas atidedamas iki sutartyje numatyto mokėjimo termino;

7.3.3.2 draudikas gali nedelsdamas pareikalauti sumokėti atidėtas einamųjų draudimo metų įmokų dalis, jeigu draudėjas delsia visiškai ar iš dalies sumokėti kurią nors įmokos dalį; draudikas vienašališkai išsiunčia draudėjui pranešimą apie draudimo įmokos mokėjimo būdo pakeitimą, kuris tampa privalomas draudėjui.

7.3.4. Draudėjui nesumokėjus atidėtos draudimo įmokos dalies draudimo sutartyje numatytu terminu, draudikas išsiunčia draudėjui pranešimą raštu, nurodydamas, jog per 15 dienų nuo pranešimo gavimo draudėjui nesumokėjus atidėtos draudimo įmokos draudimo dalies apsauga bus sustabdyta ir draudėjui sumokėjus atidėtą draudimo įmokos dalį atnaujinta tik sekančią dieną po draudimo įmokos dalies sumokėjimo dienos. Jei draudžiamasis įvykis įvyko draudimo apsaugos sustabdymo metu, tai draudikas turi teisę nemokėti draudimo išmokos. Ši Taisyklių sąlyga netaikoma nesumokėjus visos ar pirmos draudimo įmokos, kadangi visais atvejais draudimo sutarties įsigaliojimas yra siejamas su visos ar pirmos draudimo įmokos sumokėjimu.

7.3.5. Jei draudimo apsaugos sustabdymas dėl draudimo įmokos nesumokėjimo tęsiasi ilgiau negu 3 mėnesius, tai draudikas turi teisę, raštu pranešęs draudėjui, vienašališkai nutraukti draudimo sutartį. Draudikas, šiuo pagrindu nutraukęs draudimo sutartį, turi teisę į iki draudimo sutarties nutraukimo nesumokėtas draudimo įmokas.

7.3.6. Draudimo įmokos mokėjimo pagrindas yra draudiko surašytas oficialus dokumentas - draudimo liudijimas, įmokų sąskaita arba ją atitinkantis dokumentas.

7.3.7. Draudimo įmoka mokama draudimo įmonei grynaisiais pinigais arba naudojantis banko paslaugomis.

7.3.8. Visi mokėjimai pagal transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės savanoriškojo draudimo sutartį yra atliekami Lietuvos Respublikos nacionaline valiuta - litais. Mokėjimai kitokia valiuta yra įmanomi, jeigu tai neprieštaruja Lietuvos Respublikos teisės reikalavimams.

8. DRAUDIMO SUTARTIES NUTRAUKIMAS IR PASIBAIGIMAS

8.1. Draudėjas turi teisę nutraukti draudimo sutartį, apie tai raštu įspėjęs draudiką ne mažiau kaip prieš 15 dienų iki numatomo draudimo sutarties nutraukimo dienos. Šiuo atveju sumokėta draudikui draudimo įmoka draudėjui negrąžinama. Draudikas turi teisę draudėjui grąžinti draudimo įmokos dalį, proporcingą likusiam nepanaudotam draudimo sutarties galiojimo laikui, išskaičiavus draudimo sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas bei pagal tą sutartį išmokėtas draudimo išmokas. Draudimo sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidos sudaro 15 procentų metinės draudimo įmokos.

8.2. Draudimo sutartis gali būti nutraukiama draudiko iniciatyva, jei draudėjas sutarties neįvykdo ar netinkamai įvykdo ir jei tai yra esminis draudimo sutarties pažeidimas. Šiuo atveju sumokėta draudikui draudimo įmoka draudėjui negrąžinama.

9. ŽALOS NUSTATYMO IR IŠMOKOS MOKĖJIMO TVARKA

9.1. Įvykus draudžiamajam įvykiui, su juo susijęs apdraustos transporto priemonės valdytojas privalo:

9.1.1. imtis jam prieinamų, protingų priemonių galimai žalai sumažinti, imtis visų reikiamų priemonių, kad būtų suteikta medicinos pagalba nukentėjusiesiems, pagal galimybes apsaugoti nukentėjusiųjų turtą;

9.1.2. apie eismo įvykį nedelsdamas pranešti policijai Kelių eismo taisyklėse nustatytais atvejais;

9.1.3. kitais atvejais informuoti atitinkamas kompetentingas valstybės institucijas (pavyzdžiui apie gaisrą pranešti priešgaisrinei gelbėjimo tarnybai ir pan.)

9.1.4. tais atvejais, kai eismo įvykio dalyviai sutaria dėl eismo įvykio aplinkybių ir, vadovaudamiesi Kelių eismo taisyklių nuostatomis, nekviečia policijos į eismo įvykio vietą, - eismo įvykio deklaracijoje nubraižyti eismo įvykio schemą, aprašyti eismo įvykio aplinkybes ir duoti visiems eismo dalyviams pasirašyti. Tuo atveju, kai nėra vienas

eismo įvykio dalyvis neturi eismo įvykio deklaracijos, eismo įvykio aplinkybės gali būti aprašomos ir eismo įvykio schema nubraižoma ant švaraus popieriaus lapo, kuriame nurodomi eismo įvykio dalyviai, transporto priemonės, eismo įvykio liudininkai, pateikiama informacija ir eismo įvykio aplinkybės patvirtinamos eismo įvykio dalyvių parašais. Pildoma tiek eismo įvykio deklaracijos egzempliorių, kiek yra eismo įvykio dalyvių;

9.1.5. per 7 kalendorines dienas nuo draudžiamojo įvykio dienos raštu pranešti draudikui apie draudžiamąjį įvykį, dėl kurio jis yra atsakingas. Eismo įvykio atveju, pateikti draudikui eismo įvykio dalyvių pasirašytą deklaraciją ar kitą eismo įvykio dalyvių pasirašytą dokumentą apie įvykio aplinkybes;

9.1.6. per 5 darbo dienas raštu pranešti draudikui, apdraudusiam jo civilinę atsakomybę, apie pateiktą pretenziją atlyginti žalą ar teisme pareikštą ieškinį dėl žalos atlyginimo, pateikti visus būtinus paaiškinimus ir turimą informaciją.

9.2. Pretenziją dėl padarytos per draudžiamąjį įvykį žalos teikiantis asmuo privalo pateikti draudikui turimus draudžiamojo įvykio ir žalos įrodymus, padėti jam nustatyti įvykio aplinkybes ir žalos dydį, laikytis draudiko nurodymų, jeigu jie buvo duoti, leisti draudikui ištirti draudžiamojo įvykio metu padarytos žalos priežastis ir nustatyti jos dydį.

9.3. Pretenzija dėl padarytos žalos:

9.3.1. Nukentėjęs trečiasis asmuo pretenziją dėl padarytos žalos gali pateikti atsakingam už padarytą žalą asmeniui (toliau – kaltininkas) arba tiesiogiai draudikui.

9.3.2. Jei draudikui išmokėjus išmoką atlyginama ne visa nukentėjusiam trečiajam asmeniui padaryta žala dėl to, kad žala viršija draudimo sumas, nukentėjęs trečiasis asmuo turi teisę kreiptis į kaltininką, kad jis atlygintų likusią žalą dalį.

9.4. Žalos nustatymas:

9.4.1. Nukentėjęs trečiasis asmuo, norėdamas gauti išmoką iš draudiko, pats ar per savo atstovą per 7 kalendorines dienas po draudžiamojo įvykio dienos privalo raštu pranešti apie draudžiamąjį įvykį draudikui, išskyrus atvejus, kai pranešti apie įvykį jis negali dėl svarbių priežasčių. Nukentėjęs trečiasis asmuo pats ar per savo atstovą privalo pateikti pretenziją dėl padarytos žalos, atsitikus eismo įvykiui, pateikti eismo įvykio dalyvių pasirašytą deklaraciją ar kitą eismo įvykio dalyvių pasirašytą dokumentą apie įvykio aplinkybes, jei į eismo įvykio vietą nebuvo kviesta policija, taip pat pateikti informaciją ir turimus dokumentus apie kaltininką, draudžiamojo įvykio aplinkybes ir dokumentus, įrodančius per draudžiamąjį įvykį padarytos žalos faktą, taip pat leisti susipažinti su dokumentais, galinčiais patvirtinti padarytos žalos aplinkybes, faktą ir dydį. Draudikui pateikti informaciją ir įrodymus apie iš kitų draudikų pagal kitas draudimo sutartis gautas draudimo išmokas, susijusias su draudžiamuoju įvykiu, dėl kurio yra reiškiamą pretenziją.

9.4.2. Žalos dydį nustato draudikas. Draudikas nustato išmokos dydį, atsižvelgdamas į dokumentus ir informaciją, įrodančius draudiminio įvykio faktą ir eismo įvykio metu padarytos žalos aplinkybes, dydį, taip pat nukentėjusį trečiąjį asmenį gydžusių medikų konsultacijas, siūlymus ir išvadas, paskirtų ekspertų ir (ar) turto vertintojų išvadas. Nustatant eismo įvykio aplinkybes ir kaltininko atsakomybę, turi būti vadovaujama eismo įvykio dalyvių pasirašyta eismo įvykio deklaracija ar kitu eismo įvykio dalyvių pasirašytu dokumentu apie įvykio aplinkybes, kompetentingų institucijų išduotais dokumentais apie eismo įvykio aplinkybes bei kitais teisės aktais. Jeigu draudiko įgaliojimas asmuo neatvyko per šių Taisyklių 9.4.3 punkte nustatytą terminą, nukentėjęs trečiasis asmuo turi teisę pasamdyti turto vertintoją, kad jis nustatytų turtui padarytos žalos dydį. Tokiu atveju draudikas privalo atlyginti protingumo kriterijus atitinkančias nukentėjusio trečiojo asmens turėtas turto vertintojo samdymo išlaidas. Nukentėjęs trečiasis asmuo turi teisę savo iniciatyva ir savo lėšomis papildomai kreiptis į ekspertus dėl padarytos žalos dydžio nustatymo.

Draudikas turi teisę siųsti nukentėjusį trečiąjį asmenį atlikti medicininės apžiūros, apmokėdamas apžiūros išlaidas.

9.4.3. Kai žala padaryta turtui, nukentėjęs trečiasis asmuo privalo išsaugoti turtą tokį, koks jis buvo po draudžiamojo įvykio, tol, kol jį apžiūrės draudiko įgaliojamas asmuo, ir suteikti galimybę draudiko įgalio-

tam asmeniui jį apžiūrėti. Draudikas nedelsdamas, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo nukentėjusio trečiojo asmens rašytinio pranešimo apie draudžiamąjį įvykį gavimo dienos, privalo nusiųsti įgaliojantį asmenį apžiūrėti sugadintą ar sunaikintą turtą, surašyti apžiūros ataskaitą ir pateikti ją pasirašytinai susipažinti nukentėjusiam trečiajam asmeniui.

9.4.4. Žalos dėl transporto priemonės sugadinimo, kai ją remontuoti ekonomiškai tikslinga, atlyginimo dydis nustatomas pagal turėtas remonto išlaidas, būtinas atkurti sugadintą transporto priemonę ar jos detales ir (ar) dalių rinkos vertę iki draudžiamojo įvykio. Jeigu draudėjas atsikako remontuoti transporto priemonę, atlyginamos apskaičiuotos būtinos turto remonto išlaidos atkurti sugadintą transporto priemonę ar jos detales ir (ar) dalių rinkos vertę iki draudžiamojo įvykio. Būtinas remonto išlaidas sudaro remonto darbų vertė, keičiamų dalių vertė (nuskaičiavus dalių nusidėvėjimą), įskaitant dalis, būtinas keisti dėl atliekamo remonto technologijos, nors šios dalys neturėjo tiesioginio draudžiamojo įvykio poveikio, dažymo darbų vertė, dažymo medžiagų vertė. Būtinos remonto išlaidos apskaičiuojamos pagal vidutinius darbų ir keičiamų dalių ir (ar) dalių įkainius, atitinkančius technologijos lygį, vadovaujantis gamyklos gamintojos rekomenduojamais laiko normatyvais. Jeigu nustatyta, kad sugadintos detalės ir (ar) dalys gali būti remontuojamos, bet neprivalo būti keičiamos, remontas turi būti atliekamas kaip tik šiuo numatytu būdu.

Žalos dėl transporto priemonės sunaikinimo dydis nustatomas pagal sunaikintos transporto priemonės rinkos vertę iki sunaikinimo ir likutinę vertę po draudžiamojo įvykio. Transporto priemonė laikoma sunaikinta, kai ją remontuoti ekonomiškai netikslinga, t.y. remontuoti ekonomiškai netikslinga, jeigu būtinos remonto išlaidos yra lygios 75 procentams transporto priemonės rinkos vertės iki draudžiamojo įvykio arba didesnės. Po draudžiamojo įvykio likusios apgadintos ar senos transporto priemonės dalys paliekamos draudėjui. Jų vertė atskaitoma iš draudimo išmokos.

9.4.5. Kai žala padaryta asmens sveikatai, turi būti įvertinama visa dėl sveikatos sužalojimo asmens patirta žala. Tokiu atveju nuostolius sudaro negautos pajamos, kurias nukentėjęs asmuo būtų gavęs, jeigu jo sveikata nebūtų sužalota, ir su sveikatos grąžinimu susijusios išlaidos (gydymo, papildomo maitinimo, vaistų įsigijimo, protezavimo, sužaloto asmens priežiūros, specialių transporto priemonių įsigijimo, sužaloto asmens perkvalifikavimo išlaidos ir kitos sveikatai grąžinti būtinos išlaidos).

9.4.6. Žala, atsiradusi dėl gyvybės atėmimo, yra laidojimo ir su tuo susijusios išlaidos bei išlaidos žalos atlyginimui dėl maitintojo netekimo. Asmenims, turintiems teisę į žalos atlyginimą netekus maitintojo, atlyginama ta mirusiojo pajamų dalis, kurią jie gavo ar turėjo teisę gauti mirusiajam esant gyvam. Teisę į žalos atlyginimą turi asmenys, kurie buvo mirusiojo išlaikomi arba jo mirties dieną turėjo teisę gauti iš jo išlaikymą (nepilnamečiai vaikai, sutuoktinis, nedarbingi tėvai ar kiti faktiniai nedarbingi išlaikytiniai), taip pat mirusiojo vaikas, gimęs po jo mirties.

9.4.7. Nukentėjęs trečiasis asmuo turi teisę pateikti pretenzijas draudikui dėl patirtos neturtinės žalos atlyginimo. Jei draudikas ir nukentėjęs trečiasis asmuo nesutaria dėl neturtinės žalos atlyginimo dydžio, nukentėjęs trečiasis asmuo turi teisę kreiptis į teismą. Pretenzijas dėl neturtinės žalos atlyginimo draudikas tenkina tik tuo atveju, jei draudiko įsipareigojimas atlyginti tokią žalą buvo aiškiai įvardintas draudimo sutartyje.

9.5. Išmokos mokėjimo principai:

9.5.1. Draudikas moka išmoką, jeigu transporto priemonės valdytojui dėl padarytos žalos nukentėjusiam trečiajam asmeniui atsiranda civilinė atsakomybė.

9.5.2. Išmoka dėl velkama transporto priemone padarytos žalos (kai pagal teisės aktus velkamos transporto priemonės vairuotojas nebūtinai) mokama pagal velkančios transporto priemonės draudimo sutartį, kai velkama transporto priemonė eismo įvykio metu buvo sukabinta su velkančia transporto priemone. Jeigu velkama transporto priemonė (kurios vairuotojas nebūtinai) prieš eismo įvykį atsikabino nuo jį velkančios transporto priemonės, dėl atsikabinusia transporto priemone padarytos žalos išmoka mokama pagal draudimo sutartį, kuria apdrausta atsikabinusios transporto priemonės valdytojo civilinė atsakomybė, jeigu dėl žalos padarymo atsakomybė

kyla velkamos transporto priemonės valdytojui. Išmoka dėl velkama transporto priemone (kurios vairuotojas būtinas) padarytos žalos mokama arba pagal velkamos, arba pagal velkančios transporto priemonės draudimo sutartį atsižvelgiant į tai, kurios transporto priemonės valdytojui kilo civilinė atsakomybė.

9.6. Išmokos mokėjimo tvarka

9.6.1. Draudikas privalo išmokėti išmoką per 30 dienų nuo pretenzijos pateikimo dienos.

9.6.2. Jei per šių Taisyklių 9.6.1. punkte nurodytą terminą neįmanoma iširti aplinkybių, būtinų draudžiamąjį įvykiui faktui ar žalos dydžiui nustatyti, išmoka mokama per 14 dienų, skaičiuojant nuo dienos, kai šias aplinkybes būtų įmanoma baigti tirti dedant reikiamas pastangas, tačiau ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo pretenzijos pateikimo dienos (išskyrus atvejus, kai žalos atlyginimo nustatymas priklauso nuo sprendimo baudžiamojoje, administracinėje ar civilinėje byloje). Jei išmoka mokama priėmus sprendimą baudžiamojoje, administracinėje ar civilinėje byloje, ji turi būti sumokama per 14 dienų nuo įsiteisėjusio sprendimo, nuosprendžio ar nutarimo gavimo dienos.

9.6.3. Draudikas per 30 dienų (arba šių Taisyklių 9.6.2 punkte nurodytu atveju – per 3 mėnesius) nuo pretenzijos pateikimo dienos turi pateikti motyvuotą pasiūlymą dėl išmokos mokėjimo arba privalo pateikti pagrįstą atsakymą ir įrodymus, atleidžiančius nuo išmokos išmokėjimo ar suteikiančius teisę sumažinti išmoką.

9.6.4. Išmoka mokama, kai yra nustatytas draudžiamąjį įvykiui faktas ir žalos dydis, o nukentėjęs trečiasis asmuo pateikė draudikui turimus draudžiamąjį įvykiui ir žalos įrodymus, laikėsi draudiko nurodymų, jeigu jie buvo duoti, leido draudikui susipažinti su dokumentais, galinčiais įrodyti padarytos žalos aplinkybes, faktą ir dydį, taip pat suteikė galimybę iširti per draudžiamąjį įvykį padarytos žalos priežastis ir nustatyti jos dydį, atsižvelgdamas į šių Taisyklių 9.4.2. punkto nuostatas išsaugojimo sugadintą transporto priemonę ar kitą turtą tokį, koks jis buvo po draudžiamąjį įvykiui, ir pretenziją dėl padarytos žalos pateikė per nustatytą terminą. Jei nukentėjęs trečiasis asmuo nevykdė ar netinkamai vykdė šioje dalyje nurodytus įpareigojimus ir tai turėjo įtakos žalos padarymo aplinkybių tyrimui ar padidino žalą, draudikas gali sumažinti išmoką.

9.6.5. Draudikas moka per draudžiamąjį įvykį nukentėjusiam trečiajam asmeniui tik įrodymais pagrįstos per draudžiamąjį įvykį padarytos žalos dydžio išmoką, neviršijančią draudimo sutartyje nustatytą draudimo sumą, ir turi teisę atmesti nepagrįstus reikalavimus dėl žalos atlyginimo. Jei draudėjas yra atlyginęs žalą nukentėjusiam trečiajam asmeniui, išmoka draudėjui mokama tik tuo atveju, jei draudėjas buvo gavęs draudiko rašytinį sutikimą atlyginti žalą arba jei draudėjas įrodo, kad draudikas nepagrįstai nedavė tokio sutikimo.

9.6.6. Tais atvejais, kai yra keli nukentėję tretieji asmenys ir žalai atlyginti neužtenka draudimo sumos, draudikas moka išmokas proporcingai kiekvieno nukentėjusio trečiojo asmens patirtai žalai.

9.6.7. Jeigu išmokėjus išmoką paaiškėja, kad teisę į padarytos per draudžiamąjį įvykį žalos atlyginimą turi ir kiti nukentėję tretieji asmenys, negavę išmokos, draudikas turi išmokėti išmoką šiems asmenims, neviršydamas likusios draudimo sumos.

9.6.8. Žala nustatoma pagal šias taisykles ir deliktinę (dėl žalos padarymo) civilinę atsakomybę reglamentuojančius Lietuvos Respublikos teisės aktus.

10. DRAUDIKO TEISIŲ IR PAREIGŲ PAGAL DRAUDIMO SUTARTĮ PERLEIDIMO KITAM AR KITIEMS DRAUDIKAMS TVARKA

10.1. Draudikas, ketinantis perleisti savo teises ir pareigas pagal draudimo sutartį kitam ar kitiems draudikams, privalo apie šį ketinimą paskelbti 2 (dviejuose) dienraščiuose, kurie platinami visoje Lietuvos Respublikoje. Po paskelbimo dienraščiuose draudikas apie savo ketinimą prieš du mėnesius asmeniškai raštu privalo informuoti kiekvieną draudėją. Skelbimuose dienraščiuose ir rašytinėje informacijoje draudėjui draudikas privalo nurodyti terminą (ne trumpesnį kaip du mėnesiai), per kurį draudėjas turi teisę pareikšti savo prieštaravimą raštu draudikui dėl ketinimo perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartį.

10.2. Pasibaigus 2 mėnesių įspėjimo terminui, draudikas privalo kreiptis į Lietuvos Respublikos Draudimo priežiūros komisiją dėl leidimo perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartį išdavimo.

10.3. Draudikas turi teisę perleisti savo teises ir pareigas pagal draudimo sutartį kitam ar kitiems draudikams tik gavęs Lietuvos Respublikos Draudimo priežiūros komisijos leidimą.

10.3.1. Lietuvos Respublikos Draudimo priežiūros komisijos leidimas perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartį skelbiamas „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai.“

10.4. Draudėjas, nesutikdamas su teisių ir pareigų pagal draudimo sutartį perleidimu, turi teisę nutraukti draudimo sutartį per vieną mėnesį nuo teisių ir pareigų perleidimo. Šiuo atveju draudikas turi teisę į dalį draudimo įmokos, kuri yra proporcinga draudimo sutarties galiojimo terminui (pro rata temporis).

11. ATSAKOMYBĖ UŽ DRAUDIMO TAISYKLIŲ PAŽEIDIMUS

11.1. Draudimo sutarties šalys, pažeidusios draudimo sutarties sąlygas, atsako įstatymų nustatyta tvarka.

11.2. Draudėjas ar draudikas laikomi pažeidusiais draudimo sutarties sąlygas tik nustačius jų kaltę.

11.3. Draudėjas laikomas atsakingu už draudimo sutarties pažeidimą ir tais atvejais, kai pareigas, kylančias iš draudimo sutarties vykdymo, pažeidžia asmenys, veikiantys kaip draudėjo įgalioti asmenys (transporto priemonės teisėtas valdytojas, naudotojas ir pan.) ar kiti asmenys, su transporto priemonės savininko ar jos teisėtą valdytojų žinia ir valia turėję teisę naudotis transporto priemone.

12. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

12.1. Su draudimo sutartimi susiję draudimo sutarties šalių pareiškimai ir pranešimai turi būti pateikiami raštu. Jei pasikeitė draudėjo gyvenamosios vietos ar buveinės adresas ir draudėjas nepranešė apie tai draudikui, tai draudėjui paskutiniu draudikui žinomu gyvenamosios vietos ar buveinės adresu registruotu laišku išsiųsti draudiko pareiškimai ir pranešimai laikomi įteiktais draudėjui.

12.2. Visi nesutarimai, kylantys tarp draudėjo ir draudiko dėl draudimo sutarties sudarymo, vykdymo ar pasibaigimo, sprendžiami derybų keliu.

12.3. Nepavykus išspręsti nesutarimų derybomis, ginčas tarp draudėjo ir draudiko sprendžiamas Lietuvos Respublikos teismuose pagal Lietuvos Respublikos įstatymus.

Generalinis direktorius

Saulius Jokubaitis

Valdybos pirmininkas

Dr. Kęstutis Bagdonavičius